

A photograph of a group of people at night. In the foreground, a woman is seen in profile, wearing a white headscarf and a dark jacket with a white fur collar. To her right, a young boy is smiling. In the background, an older man is visible. The scene is illuminated by warm, ambient light, possibly from a fire or a lamp. The overall mood is intimate and warm.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία
της Αλβανίας

Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας, στην οποία ανήκει θρησκευτικά η ελληνική μειονότητα, ανακηρύχθηκε το 1929 ως Αυτοκέφαλη με απόφαση της αλβανικής κυβέρνησης. Τότε διορίστηκε και η πρώτη Ιερά Σύνοδος (αντικανονικά) η οποία αναγνωρίστηκε από το Οικουμενικό Πατριαρχείο μόλις το 1937.

Κατά τη μεταπολεμική περίοδο, με το διάταγμα της 13-11-1967, η Αλβανία ανακηρύχθηκε ως «το πρώτο αθεϊστικό κράτος στον κόσμο». Την περίοδο αυτή η αλβανική Εκκλησία τέθηκε σε καθεστώς πραγματικού διωγμού, η εκκλησιαστική περιουσία δημεύτηκε και επιβλήθηκε ισχυρός κρατικός έλεγχος σε κάθε εκκλησιαστική δραστηριότητα.

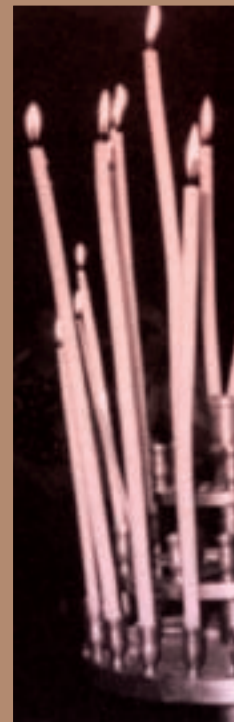
Ο πατριαρχικός Έξαρχος Αναστάσιος Γιαννουλάτος φθάνει στο αεροδρόμιο των Τιράνων. 16 Ιουλίου 1991

Μονή κοιμήσεως Θεοτόκου Ρεβενίων, το κομψότερο δείγμα αρχιτεκτονικής των Μεταβιζαντινών χρόνων - 6ου αιώνα μ.Χ. Γοραντζή Δερόπολης

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Μετά την πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος αποκαταστάθηκε στην Αλβανία η νομιμότητα της θρησκείας. Στις 16-7-1991 έφτασε στα Τίρανα ο επίσκοπος Ανδρούσσης Αναστάσιος ως Έξαρχος του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Ένα χρόνο αργότερα, στις 24-6-1992, η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου τον εξέλεξε ως Αρχιεπίσκοπο Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας. Η ενθρόνισή του πραγματοποιήθηκε τον Αύγουστο του ίδιου έτους.

Πρώτη Χριστουγεννιάτικη λειτουργία από τον παπα-Ντάκο τον Δεκέμβριο του 1990 στη Δερβιτσάνη

Το έργο της ανασυγκρότησης της Εκκλησίας της Αλβανίας ήταν δύσκολο καθώς την εποχή εκείνη η Εκκλησία παρουσίαζε εικόνα ολοσχερούς διάλυσης, μόλις 22 υπερήλικες ιερείς βρίσκονταν εν ζωή. Πρώτη προτεραιότητα δόθηκε στη συγκρότηση της βασικής οργανωτικής δομής της Εκκλησίας. Σ' όλη τη μεταβατική δεκαετία του 1990 καταβλήθηκε μεγάλη προσπάθεια για την επίλυση των προβλημάτων. Η προσωπική συμβολή του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου στον τομέα αυτό είναι ανεκτίμητη. Ανοικοδομήθηκαν 304 ναοί (αναστήλωση ή επισκευή, 89 ναοί από τα θεμέλια) και 20 εκκλησιαστικά κέντρα στις περισσότερες πόλεις και κωμοπόλεις με ορθόδοξο πληθυσμό και σε εκατοντάδες χωριά. Χειροτονήθηκαν από τον Αρχιεπίσκοπο περισσότεροι από 129 νέοι κληρικοί. Μεταφράστηκαν και εκδόθηκαν στην αλβανική γλώσσα 50 περίπου λειτουργικά και άλλα χριστιανικά βιβλία. Ιδρύθηκαν η πρώτη ορθόδοξη αλβανική εφημερίδα Ngjallja, το παιδικό περιοδικό Gezohu, το δελτίο News from Orthodoxy in Albania, καθώς και ραδιοφωνικός σταθμός. Δημιουργήθηκαν διάφορα εργαστήρια της Εκκλησίας (τυπογραφείο, κηροπλαστείο, ξυλουργείο, εργαστήρια αγιογραφίας και συντήρησης εικόνων). Συστάθηκε η Τεχνική Υπηρεσία της Εκκλησίας.

Ιδρύθηκαν η Ορθόδοξη Θεολογική Ακαδημία «Ανάστασις» στο Δυρράχιο, το 1992, το εκκλησιαστικό Λύκειο «Τίμιος Σταυρός» στο Αργυρόκαστρο, το 1998, το Οικοτροφείο

Οι εγκαταλειμμένες εκκλησίες άνοιξαν τις πόρτες τους από το 1991

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Θηλέων στο Βουλιαράτι, και δύο Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης με 6 ειδικότητες, στα Τίρανα και τη Δερβιτσάνη.

Επίσης αναπτύχθηκαν πολυάριθμα προγράμματα στους τομείς υγείας, παιδείας, κοινωνικής πρόνοιας, αγροτικής ανάπτυξης και πολιτισμού: οργανώθηκαν σύνδεσμοι γυναικών, νεολαίας και διανοουμένων. Ιδρύθηκε κινητή οδοντοϊατρική μονάδα που προσφέρει τις υπηρεσίες της σε διάφορες πόλεις και χωριά. Ιδρύθηκαν το Διαγνωστικό Ιατρικό Κέντρο στα Τίρανα, με 24 ειδικότητες, και τρία πολυιατρεία σε άλλες πόλεις, όπου εξετάζονται κάθε μήνα περισσότεροι από 6.000 ασθενείς. Τέλος, ιδρύθηκαν 13 νηπιαγωγεία και επισκευάστηκαν 10 δημόσια σχολεία και 6 νηπιαγωγεία σε διάφορες πόλεις.

Δεκαπενταύγουστος στη Σωπική (2000)

Από την πρώτη στιγμή της άφιξής του στην Αλβανία, ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος ανέπτυξε φιλανθρωπική δραστηριότητα με τη διανομή στον πληθυσμό, ανεξαρτήτως θρησκείας, εκατοντάδων τόνων τροφίμων, ιματισμού και φαρμάκων. Από το 1994 η αλβανική Εκκλησία έγινε μέλος του Παγκοσμίου Συμβουλίου των Εκκλησιών.

Το 1999, με την κρίση του Κοσόβου, οργανώθηκε ανθρωπιστικό πρόγραμμα σε διάφορες αλβανικές πόλεις, το οποίο παρείχε βοήθεια σε περίπου 30.000 πρόσφυγες. Με στόχο μάλιστα την προσέγγιση μεταξύ Σέρβων και Αλβανών, λήφθηκε με πρωτοβουλία του Αρχιεπισκόπου η απόφαση για την προσφορά από την Ορθόδοξη Εκκλησία της Αλβανίας του ποσού των 600.000 δολαρίων για την αναστήλωση μιας εκκλησίας και ενός τζαμιού στο Κόσοβο ή για την ανοικοδόμηση ενός νεανικού κέντρου που θα προωθεί την ειρηνική συνύπαρξη των διαφόρων ομάδων.

Είναι αλήθεια ότι ο Αναστάσιος κατά τα πρώτα χρόνια μετά την άφιξή του στην Αλβανία και την ενθρόνισή του ως Αρχιεπισκόπου Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας αντιμετώπισε πολλές δυσκολίες εκ μέρους της αλβανικής κυβέρνησης εξαιτίας της ελληνικής του καταγωγής. Ωστόσο, με την πάροδο των χρόνων και την ανάπτυξη του πολύπλευρου οργανωτικού, κοινωνικού και φιλανθρωπικού του έργου, με την προσωπική του χάρη

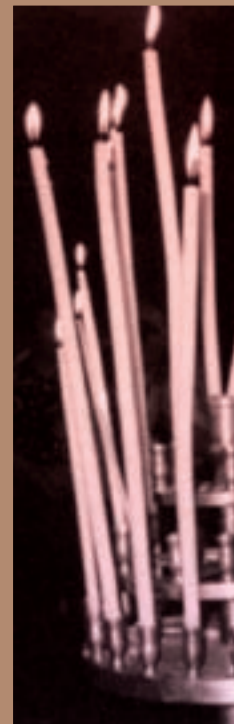
Γυναίκες στη Θεία Λειτουργία της Κυριακής

Επίσκεψη Αρχιεπισκόπου Αναστασίου σε μειονοτικό χωριό

Η ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

και την πνευματικότητά του κέρδισε το σεβασμό της αλβανικής κοινωνίας και του κράτους ως εξέχων πνευματικός ηγέτης των ορθοδόξων της Αλβανίας. Ο δήμαρχος Τιράνων και αρχηγός του Σοσιαλιστικού Κόμματος Αλβανίας Εντί Ράμα απένειμε, τον Ιανουάριο του 2006, στον Αρχιεπίσκοπο Αναστάσιο τον τίτλο του «Επίτιμου δημότη των Τιράνων» για την προσφορά του στην αναγέννηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας, την ανοικοδόμηση των χώρων λατρείας, την ανθρωπιστική βοήθεια, τη διαλλακτικότητα και την επίδειξη σύνεσης στην αντιμετώπιση των δύσκολων πολιτικών περιστάσεων.

Λεσκοβίκι, το εσωτερικό του ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.
Η μικρή Λεσκοβίτισσα ανάβει κερι στην εκκλησία

Ο βίος του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου

Ο Αρχιεπίσκοπος Τιράνων, Δυρραχίου και πάσης Αλβανίας Αναστάσιος, κατά κόσμον Αναστάσιος Γιαννουλάτος, γεννήθηκε στις 4-11-1929 στον Πειραιά με καταγωγή από την Άσσο της Κεφαλλονιάς. Αποφοίτησε με άριστα από τη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, το 1965 άρχισε μεταπτυχιακά στις αφρικανικές θρησκείες στο Αμβούργο και πήρε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το 1976 εκλέχθηκε στο ίδιο Πανεπιστήμιο καθηγητής στην έδρα της Ιστορίας των Θρησκευμάτων.

Ως πανεπιστημιακός δάσκαλος, συγγραφέας, αλλά και ιεραπόστολος ο ίδιος στην ανατολική Αφρική (Κένυα, Τανζανία, Ουγκάντα), αφιερώθηκε στη διάδοση της Ορθοδοξίας και ενίσχυσε τις ορθόδοξες ιεραποστολές στον πλανήτη.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αναστάσιος διατέλεσε Επίσκοπος Ανδρούσης, Γενικός Διευθυντής της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, Διευθυντής του Τομέα Θρησκευολογίας και Κοινωνιολογίας και Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος της Επιτροπής Συμπαραστάσεως του Κυπριακού Αγώνα, Πρόεδρος της Επιτροπής Πρόνοιας της Πνευματικής Κληρονομιάς της Κύπρου, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Μεσογειακών και Αραβικών Σπουδών, πρόεδρος της Επιτροπής Ιεραποστολής και Ευαγγελισμού και του Παγκόσμιου Ιεραποστολικού Συνεδρίου (1989), Επίτιμο μέλος του Kuratorium του ρωμαιοκαθολικού Ιδρύματος Pro Oriente (Βιέννη, 1989). Είναι Αντεπιστέλλον Μέλος της Ακαδημίας Αθηνών (από το 1993). Από το 1998 είναι επίτιμο μέλος της Θεολογικής Ακαδημίας της Μόσχας. Είναι επίτιμος διδάκτωρ Θεολογίας και Φιλοσοφίας 15 πανεπιστημιακών σχολών και τμημάτων.

Μονή Αγίας Τριάδος στην Πέπελη
Αργυροκάστρου

Από την επίσκεψη του τότε
Πρόεδρου της Δημοκρατίας
Κ. Στεφανόπουλου και της
Υπουργού Παιδείας κ. Μαριέτας
Γιαννάκου με τον υφυπουργό
Εξωτερικών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη
στα Τίρανα (2004)

Το έτος 2003 του απονεμήθηκε το «Δίπλωμα Δημητρίου Στανιλοάε», η ανώτερη θεολογική διάκριση που θεσπίσθηκε πρόσφατα στη Ρουμανία. Το έτος 2004 εξελέγη Αντιπρόεδρος της Συνελεύσεως των Ευρωπαϊκών Εκκλησιών. Τέλος, το Φεβρουάριο του 2006 τιμήθηκε με ειδικό βραβείο στη Μόσχα από το Διεθνές Ίδρυμα για την Ενότητα των Ορθοδόξων Εθνών 'για την εξαιρετική του δραστηριότητα ως προς την ενδυνάμωση της ενότητας των ορθοδόξων εθνών'. Τον ίδιο μήνα εξελέγη ομόφωνα πρόεδρος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Εκκλησιών, κατά την 9η γενική συνέλευση που πραγματοποιήθηκε στο Πόρτο Αλέγκρε της Βραζιλίας, γεγονός που επιβεβαιώνει τη διεθνή αναγνώριση και δικαίωση του ποιμαντικού του έργου και της προσφοράς του.

Το συγγραφικό του έργο

Το συγγραφικό του έργο είναι πολυδιάστατο και περιλαμβάνει 446 πραγματείες και μελετήματα αυστηρά θρησκευολογικού περιεχομένου, θεολογικά σχόλια, κείμενα εκκληϊκευτικά και επίκαιρα, άρθρα, εόρτια αρχιερατικά μηνύματα.

Μεγάλο μέρος του έργου του είναι δημοσιευμένο - πρωτογενώς ή μεταφρασμένο - σε διάφορα έγκυρα περιοδικά του εξωτερικού και σε διάφορες γλώσσες (αγγλικά, γερμανικά, γαλλικά, ισπανικά, φινλανδικά, σουηδικά, σερβικά, ρουμανικά, αλβανικά). Μεταξύ των έργων του Αρχιεπισκόπου Αναστασίου περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: «Τα πνεύματα Μπάντουα και τα πλαίσια της λατρείας των. Θρησκευολογική διερεύνησις πλευρών της αφρικανικής θρησκείας εν Δυτική Ουγκάντα», «Ισλάμ. Θρησκευολογική Επισκόπησις» (2006), «Προς παγκόσμιον κοινότητα. Δυνατότητες και ευθύναι», «'Ιχνη από την αναζήτηση του Υπερβατικού. Συλλογή Θρησκευολογικών μελετημάτων» (2004), «Παγκοσμιότητα και Ορθοδοξία» (2002).

Υπήρξε ο ιδρυτής και εκδότης των ιεραποστολικών περιοδικών Πορευθέντες (1960-1970) και Πάντα τα Έθνη (1981-1982), καθώς και συντάκτης του *International Bulletin of Missionary Research*.

